

پرونده «قاب کوچک» برای شخصیت‌های برجسته تاریخ ایران

دوره‌های قهرمانان ملی در ت

سوگندآرامی

روزنامه‌نگار

تلویزیون در راستای سرگرم کردن مخاطبان همزمان با آگاهی بخشی برای بینندگان، برنامه‌ها و سریال‌های مختلفی را تولید می‌کند که هر یک از آثار رنگ و لعاب ویژه خود را دارند. زمانی که سراغ مردم می‌رویم و از آنها می‌خواهیم از سریال‌هایی یاد کنند که در خاطرات‌شان باقی مانده، مسلماً تعداد زیادی از آنها از مجموعه‌های تلویزیونی خواهند گفت که با محوریت شخصیت‌های برجسته تاریخ ایران یا به قول معروف از قهرمانان ملی ساخته شده است، چراکه نسبت به چنین شخصیت‌هایی عرق‌ملی دارند و تماشای زندگی درام این افراد در قالب سریال‌های تلویزیونی برای‌شان از جذابیت زیادی برخوردار است. گرچه بقیه ژانرها هم مخاطبان بسیاری دارد اما چنین آثاری بیندگانش بیشتر از دیگر آثار است، حتی بررسی نظرسنجی‌های مردمی که در قالب پیامک به رسانه ملی ارسال می‌شود، نشان می‌دهد مردم به تماشای سریال‌هایی که درباره شهدا و قهرمان‌های ملی مثل سریال عاشورا است، علاقه دارند و ساخت چنین آثاری را در تلویزیون ضرورت می‌دانند، حتی در تماس‌های تلفنی مردم به ۱۶۲، پیام‌هایی شنیده می‌شود که بینندگان به ساخت آثاری با محوریت شهید حجتی اشاره کردند که فرد بسیار تاثیرگذاری بوده و می‌تواند پرداختن به چنین شخصیتی برای جوانان هم الگوی خوبی باشد. نگاهی به آثار تولیدی رسانه ملی نشان می‌دهد این موضوع به جد دنبال می‌شود که درباره شخصیت‌های برجسته تاریخی آثار جذابی تولید و روانه آنتن شود که نمونه آن سریال سلمان فارسی است که با محوریت این شخصیت ایرانی ساخته می‌شود. به بهانه سالمرگ میرزا کوچک جنگلی این شماره از پرونده قاب کوچک را به برخی سریال‌هایی اختصاص دادیم که به قهرمانان ملی پرداخته است. همچنین به تولیدات جدید رسانه ملی با این موضوع اشاره کردیم.

روایت سردار

بی‌تردید سردار شهید حاج قاسم سلیمانی از قهرمانان ملی کشور است که رسانه ملی از سال گذشته دست به کار شد تا اثری شایسته را برای سردار دل‌ها تهیه کند؛ اثری که مورد توجه مخاطبان قرار گیرد. این سریال با نام ترور به تهیه‌کنندگی مجتبی امینی و کارگردانی خیرا... تقیانی پور ساخته می‌شود. در این سریال قرار نیست مخاطبان زندگی شخصی حاج قاسم را تماشا کنند، بلکه بینندگان در این مینی سریال بیننده صحنه‌هایی خواهند بود که تاثیر منطقه‌ای حاج قاسم است. مینی سریال ترور، با موضوع ترور نافرجام حاج قاسم سلیمانی تولید می‌شود. سازندگان این اثر درصدد هستند بخشی از جایگاه رفیع و حساس این سرباز گرانقدر اسلام را به تصویر بکشند. در واقع امینی و تقیانی پور دست به کار شده‌اند تا بخشی از زندگی حاج قاسم را به تصویر بکشند تا هواخواهان او پای این قصه بنشانند و هم این شخصیت را برای کسانی که از منش و کردارش اطلاع صحیحی ندارند، معرفی کنند. قصه سریال ترور همان‌طور که از نامش پیداست، درباره ترور سردار است و نه زندگی شخصی او. البته تروری که قرار است ماجرایش محور این مجموعه تلویزیونی باشد، یکی از موارد نافرجام است. همچنین فضا به گونه‌ای طراحی شده که در خدمت هر چه واقعی تر شدن فضای قصه باشد.

از سلمان تا پوری ولی

کافی است قاب‌های ماندگار و اثرگذار سریال‌های تاریخی را که از تلویزیون پخش شده کنار هم بگذاریم. بدون شک بخشی از قاب‌های ماندگار، مدیون کسی نیست جز داوود میرباقری که در تمام این سال‌ها تلاش کرده به بهترین شکل روایتگر تاریخ اسلام و ایران باشد. او از زمستان ۹۸ مشغول ساخت سریال سلمان فارسی از صحابه پیامبر اکرم (ص) است و همچنین تصویربرداری این مجموعه ادامه دارد و گروه در کاروانسرای مرمر مستقرند و در این کاروانسرا بخش‌های مربوط به ایران را ضبط می‌کنند. گروه سازنده سریال سلمان فارسی تا امروز در لوکیشن‌هایی همچون شهرک غزالی، قشم، شهرک نورو... بودند و بخش‌هایی از سریال را تصویربرداری کردند. تاکنون ضبط بخش‌های مربوط به بی‌زانس قصه به پایان رسیده است. در این سریال علیرضا شجاع نوری نقش میانسانی و پیری سلمان فارسی را بازی می‌کند و در کنار او فرهاد اصلانی، زنده یاد گنجیز جلیلود، محمدرضا هدایتی، داریوش فرهنگ، احترام برومند و... بازی می‌کنند. همچنین مهدی نقویان، رئیس مرکز سیمافیلیم در گفت‌وگو با جام جم اعلام کرد قرار است درباره شخصیت‌هایی همچون خواجه نصیرالدین طوسی، پوریای ولی و... آثار نمایشی ساخته شود. همچنین وی اعلام کرد فیلمنامه‌هایی با موضوعات شهیدان امان‌اللهی، والا زاده، اسکندرنلو و دوران در حال آماده شدن است. علاوه بر آن آثاری همچون روزهای لاجوردی با محوریت زندگی شهید لاجوردی، سرباز کوچک امام درباره آزاده سرفراز مهدی طحان‌یان و نادر با موضوع رشادت‌های شهید نادر مهدوی در خلیج فارس و سریال «تی‌مه‌ره» از جمله آثار رسانه ملی است که با محوریت قهرمانان ملی ساخته خواهند شد.

«کوچک جنگلی»؛ لایلی مادران گیلان

مجموعه تلویزیونی «کوچک جنگلی» به کارگردانی بهروز افخمی از آثار ماندگار دهه ۶۰ تلویزیون است. این اثر سال ۱۳۶۶ از شبکه یک پخش شد. فیلمنامه این سریال از سال ۱۳۶۲ تا ۱۳۶۴ برای گروه فیلم و سریال شبکه یک سیمای نوشته شد. در ابتدا قرار بود کارگردانی دیگر این مجموعه تلویزیونی را بسازد، اما با کنار کشیدن وی، بهروز افخمی عهده‌دار ساخت آن شد. کوچک جنگلی، روایتگر گوشه‌ای از تاریخ قیام جنگل به رهبری میرزا کوچک خان است و در آن علیرضا مجمل نقش میرزا کوچک خان را بازی کرد و دیگر بازیگران این پروژه مهدی هاشمی، جمشید گرگین، صدراالدین حجازی، عنایت... شفیعی، جهانگیر الماسی، اکبر سنگی و... بودند. از نکات قابل تامل در این اثر می‌توان به نگارش فیلمنامه اشاره کرد که وقت و انرژی زیادی برای این اثر گذاشته شد. همچنین ظرافت‌های کار نشان می‌دهد کار تمیز و خوش ساخت بود. البته از دیگر ویژگی‌های این سریال می‌توان به پیچیدگی‌ها و ابهاماتی اشاره کرد که در این سریال بارز بود.

بوعلی سینیای ماندگار

مجموعه تلویزیونی «بوعلی سینا» به نویسندگی و کارگردانی مرحوم کیهان رهگذر یکی از مجموعه‌های ماندگار تلویزیون در دهه ۶۰ است که به زندگی دانشمند شهیر بوعلی سینا می‌پردازد. این مجموعه سال ۱۳۶۴ جلوی دوربین رفت و زنده‌یاد امین تارخ در نقش بوعلی سینا در کنار بازیگرانی چون زنده‌یادان فیروز بهجت محمدی و جمشید لایق، اسماعیل محرابی، چنگیز وثوقی، سرور نجات‌اللهی و... بازی کرده بود. رهگذر در این اثر با محور قرار دادن زندگی بوعلی سینا به افکار مختلف پادشاهان ایرانی و فقر و تنگدستی مردم ایران در دوره‌های مختلف پرداخته بود. این مجموعه نشان داد یکی از پایه‌های ایران متمدن بر اساس استاد و شاگردی و احترام شاگرد به استاد شکل گرفته است. ایده تولید مجموعه بوعلی سینا سال ۶۲ و بعد از

عاشورا

کوچک جنگلی

برگزاری
سمینار
ابن سینا از سوی
مسئولان صداوسیما مطرح
شد و به دنبال طرح این مسأله،
کیهان رهگذر به عنوان نویسنده و
کارگردان مراحل تحقیق و نگارش فیلمنامه
آن را آغاز کرد و سرانجام این سال ۶۴ در اقدسیه تهران
کلید زده شد. این کارگردان در زمان حیاتش درباره این اثر گفته بود
تهیه یک مجموعه که شخصیت‌های زیادی دارد، مشکلات زیادی را رقم
می‌زند و در صورت متوقف شدن، ضرر مالی زیادی تحمیل می‌کند، اما
مجموعه تلویزیونی بوعلی سینا بدون وقفه انجام شد.

ستارخان با ایراندخت

اواخر دهه ۹۰ بود که سریال «ایراندخت» ساخته محمدرضا ورزی از شبکه یک پخش شد؛ سریالی که در بستر تاریخ و با تلفیق شخصیت‌های نمایشی و تاریخی، قصه‌ای از دوران مشروطیت دوم را تعریف می‌کرد و نگاهی به اواخر زندگی ستارخان داشت. وقتی یک اثر، دالان تاریخ را برای جولانگاه قصه‌اش برمی‌گزیند عموماً با توقعاتی روبه‌رو می‌شود که محمدرضا ورزی، کارگردان ایراندخت خود نیز به آنها اشاره می‌کند. او می‌گوید همواره نسبت به تاریخ معاصر ایران به سبب نزدیکی به زمان حال، مدعیانی وجود دارند که سازنده اثر ناگزیر از مواجهه با آنان است. در این سریال سام قریبیان، اندیشه

راز نامحرم

صبح آخرین روز

کوچک جنگلی

برای تماشای
برخی از سریال‌ها
کوارکد را
اسکن کنید